

דברי משיח

ליקוט בעניני "אפשערעניש"

הוספות: כתי"ק והנחה בפרסום ראשון

תשורה מכינוס "הקהל"

ושמחת ה"אפשערעניש" של

החייל בצבאות ה'

מנחם מענדל שי' גרנובטר

יום הגדול והקדוש יו"ד שבט

ה'תשפ"ג – שנת "הקהל"

בית משיח 770

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

פתח דבר

לרגל שמחת ה"אָפּשערעניש" של בננו, החייל בצבאות ה' מנחם מענדל שי', הננו מוציאים לאור לקט מיוחד מתוך ספרי (וקבצי) דברי משיח שהופיעו ע"ע, הכולל שיחות קודש, ר"ד מחלוקות הדולרים וכיו"ב וקטעי יומן – בעניני "אָפּשערעניש" והכנסה ל"חדר".

בתור הוספה באו:

(א) צילום כתי"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – הערות על שיחת יו"ד שבט תש"כ (כנדפס בלקו"ש ח"ו ע' 283 ואילך) – מתפרסם כאן בפעם הראשונה.

(ב) הנחה ממאמר (כעין שיחה) ד"ה היושבת בגנים דש"פ בשלח, י"ג שבט ה'תשכ"ט (כקביעות שנה זו). מאמר זה נדפס בסה"מ באתי לגני ח"א ע' רנ ואילך, וכאן נדפס בפעם הראשונה הנחה אחרת מהמאמר כפי שנרשמה בשעתו בסגנון שיחה (באידיש).

ויהי רצון שע"י הדפסת ולימוד "דברי משיח", נזכה תיכף ומיד ממש לגאולה האמיתית והשלימה, בהתגלותו המלאה והמושלמת של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. ויחזק השי"ת בריאותו ויתן לו אריכות ימים ושנים טובות ונעימות וחיים נצחיים, ויראה הרבה נחת משלוחיו, תלמידיו, חסידיו ומכלל ישראל, וינהיג את כולנו מתוך בריאות, הרחבה ונחת, ובקרוב ממש יוליכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ונלמד תורתו של משיח מפיו של משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העולם כולו, ומלך ביפיו תחזינה עינינו בהתגלות מלכותו לעין כל, תיכף ומי"ד ממ"ש ממש, והיתה לה' המלוכה, אמן כן יהי רצון.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !

משפחת גרנובטר

ימות המשיח, שנת הקהל,
יו"ד שבט ה'תשפ"ג (ה' תהא שנת פדות גדולה),
מאה ועשרים שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א,
ברוקלין, נ.י.

לקט שיחות קודש בעניני הכנסה ל"חדר"

בלתי מוגה

משיחת זאת חנוכה ה'תשל"ט

...ושלא כדעת הטועים: יש כאלה החושבים ("מיינען, אָדער טראַכטן"), ובמילא כן הם עושים, שכאשר לומדים עם ילדים, הנה מכיון שצריכים להתאים את הענין שילד יבין את זה, והתורה אמרה "חנוך לנער על פי דרכו"¹⁴⁹, שבפשטות הפירוש הוא שכאשר לומדים עם ילד ומחנכים אותו, צריכים להתאים את הענין להבנתו והשגתו – במילא מותר לומר לו פירוש בכתוב שאינו מתאים אל האמת ח"ו, ואח"כ כשיגדל, הוא יסביר לו שמכיון שאז הוא הי' עדיין קטן, ולא הי' שייך להבין את הענין לאמיתתו, הי' צריך לומר לו שלא כפי שהמעשה הוא.

וכמדובר פעם בארוכה¹⁵⁰ בנוגע להנהוג¹⁵¹ ("מנהג ישראל תורה הוא"), שכאשר מכניסים ילד ל"חדר", שזהו "חנוכת" התלמיד לג' שנים [בדוגמת חנוכת המזבח, שכל ענינים אלו מובאים יחדיו¹⁵²], זורקים עליו ממתקים מלמעלה, ואח"כ מסבירים לילד שאת זה זורק מלאך מיכאל – כך נהוג בכ"כ בתי ישראל, וכך נוהגות נשים צדקניות.

ובמילא, כששואלים: היתכן, כיצד אומרים את זה? אומרים, שהסברה בזה היא – דמכיון שהוא ילד קטן, מותר לומר לו שאת זה זורק מלאך מיכאל, אע"פ שזורק את זה האב או האם או המלמד או אח מבוגר או אחות מבוגרת.

איי ישנה השאלה – הרי זו "תורת אמת"¹⁵³, וזהו "מנהג ישראל תורה הוא", שזה נעשה "תורת אמת", ומה זאת אומרת שאומרים לילד שלא כפי המעשה?! ובפרט לעשות מזה מנהג, ואח"כ רואים שדוקא ע"י מנהגים אלו גודלים ילדים דתיים ("פרומע קינדער").

כאשר זורעים היפך האמת, לא יכול לצמוח אמת; אמת צומח מאמת!

ודובר אז בארוכה, שהענין דמלאך מיכאל הוא ש"מיכאל שרכם"¹⁵⁴, ובמילא זה שהאב או האם או אח מבוגר זורק את זה – הם עושים את זה בתור שלוחים של מלאך מיכאל, ש"מיכאל שרכם" של ילד זה שמכניסים אותו עכשיו ל"חדר", והוא משתדל שמידי יקשר את זה למתיקות,

152) תו"א וישב כט, ד. לקו"ת ברכה צח, סע"ב ואילך. אוה"ת שם.
153) ל' הכתוב – מלאכי ב, ו.
154) דינאל י, כא.

149) משלי כב, ו.
150) שיחות: ליל שמח"ת תש"כ (ראה "תשרי בליובאוויטש – ר"ה שחל להיות בשבת" ע' 40); ש"פ בלק תשל"ג (שיחות קודש ח"ב ס"ע 284-5).
151) ראה סה"ש תש"א ס"ע 29-30.

דמכיון שהתורה היא מתוקה בפנימיות שלה, במתיקות הכי גדולה, מקשרים את זה עם מתיקות גשמית של דבר מתוק ("א זיסקייט").

אבל ח"ו לומר שמרמים אותו; אין זה דבר מתוק אחר, אלא זה שישנו דבר מתוק בגשמיות הוא מפני "שנשתלשלו מהן"¹⁵⁵, ש"אסתכל באורייתא"¹⁵⁶ וראה שהתורה היא מתוקה, ומזה נמשכת מתיקות בדבר המתוק, ע"י השתלשלות ש"נסעה וירדה" בכמה מדריגות¹⁵⁷.

וההבדל הוא רק שאם מדובר אודות אדם מבוגר, יכולים כבר לספר לו את כל פרטי הדברים, ולומר שזהו רק לבוש, ובזה נמצא מלאך מיכאל, ובזה ישנה מתיקות התורה, ולכן מתחילים לומר עמו ענינים מסויימים (כפי שמסביר הרבי נשיא דורנו את כל המנהגים המתחילים כשנעשה בן שלוש שנים¹⁵⁸);

אבל מכיון שהוא רק בן שלוש שנים, נותנים לו את הלבוש, אבל בדיוק כמו שהלבוש הוא טפל בלבד, והעיקר הוא מי שמלוּבש בלבוש, אלא שמאיזו סיבה שתהי' אינו יכול לעמוד בגילוי, ובמילא הוא מוכרח להלביש על עצמו לבוש.

אבל כאשר נותנים לילד את הלבוש, אין נותנים לו את הלבוש בלי המלוּבש בו, אלא נותנים לו את מלאך מיכאל ביחד עם זה, את המתיקות של הדבר המתוק עם המתיקות התורה, ש"נסעה וירדה" בכמה מדריגות, כדי שילד יהודי ילך בדרך התורה והמצוה מגיל שלוש ואילך, שכבר יתחיל ללמוד, עם ברכות השחר, עם פאות הראש, עם שינה עם כיפה, ועם כל הפרטים שמפרט.

ועד"ז גם כשאומרים משהו לילדים, צריכים לומר את זה בשפה כזו ובמשלים ודוגמאות כאלו שהילד יודעם ויש לו עסק איתם, אבל המשל והדוגמא צריך להיות מתאים לאמיתת הענינים,

ואז כשאומרים לו את המשל – נותנים לו בזה גם את הנמשל, אע"פ שהנמשל מלוּבש במשל, בלבוש החיצוני.

(157) תניא פ"ד (ח, ב).
(158) "היום יום" ד אייר, יט לעומר.

(155) תניא רפ"ג.
(156) זח"ב קסא, טע"א-ב.

משיחת ש"פ בשלח, שבת שירה, ט"ו שבט ה'תשמ"ז

...וגם עכשיו הוא כבר לומד א-ב ע"י שמחפש את אותיות התורה שבחומש, שבזה מעלה מיוחדת – שלומד א-ב לא רק מלוח (שיש בו רק א-ב), אלא גם מספר (חומש וכדומה) שבו יש ענינים שלימים בתורה. וכדאיתא במדרש⁹⁸ "יבואו טהורין ויתעסקו

(98) ויק"ר פ"ז, ג (בסופו). וראה לקו"ש חכ"ב בתחלתו. וש"נ.

בטהורין" – כנהוג שמתחילים את הלימוד מחומש ויקרא, "ספר הקרבנות"⁹⁹.

וכפי המנהג שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁰⁰ – שלמדו עמו א-ב מדף השער של ספר התניא.

וכפי שהי' המנהג¹⁰¹ אצל חסידים – שהיו לוקחים ממתקים (דבש וכיו"ב) ומורחים את זה על הספר, והילד הי' אוכל את הממתקים ומנשק את הספר, ועי"ז היו מרגילים אצלו את החביבות לספר.

(476). ובכ"מ.

(99) ראה פתיחת הרמב"ן לספר ויקרא.

(101) ראה רוקח הל' שבועות סרצ"ו.

(100) ראה שיחת י"ט כסלו תשי"ט (לקו"ש ח"ב ע' 100)

משיחת ש"פ מקץ, כ"ח כסלו, מבה"ח טבת, ד' דחנוכה ה'תשמ"ח

...וזהו הטעם להמנהג¹⁵ לזרוק ממתקים על הילד בכניסתו ל"חדר", ולומר לו שהמלאך מיכאל זרק את הממתקים. ואין זה ענין של שקר, דכאשר הילד שואל היכן המלאך מיכאל, והיכן הכנפיים (דבעיני הילד המלאך מיכאל הוא יצור עם כנפיים¹⁶) – מסבירים לו (או שמבין בעצמו) בפשטות, שהוריו הזורקים את הממתקים עושים זאת בשליחותו של המלאך מיכאל, ו"שלוחו של אדם כמותו"¹⁷; וכפי שהילד רואה זאת אצל עצמו, שלפעמים שולח אדם שני בשליחותו.

(17) ברכות לד, ב (במשנה). וש"נ.

(15) ראה סה"ש תש"א ע' 30.

(16) ראה פדר"א פכ"ז.

משיחת אור ליום ג', כ" מרחשון ה'תשנ"ב

וכמדובר כמה פעמים, בנוגע למנהג ישראל⁴⁴, שכשמכניסים ילד ל"חדר" ללמוד תורה, נוהגים לקשר זאת עם מאכל גשמי, "לעקאח" – לאחרי ההתחלה באמירת פסוק בתורה [ומעמידים אותו בסמיכות לספר תורה – ספר תורה כפי ששייך לילד, ולא ספר תורה כשר שנכתב על קלף, שהרי בזה יש להיזהר מלתתו לתינוק, בכדי שהספר תורה ישאר בשלימותו גם בפשטות, עד כדי כך, שאפילו אינו-יהודי שרואה זאת יכיר מיד עד כמה בני ישראל מייקרים ספר תורה]. ונוהגים לעשות זאת כשהתינוק נעשה בן ג' שנים, מכיון שבכל יהודי ישנם כל העינים שהיו ב"אחד הי' אברהם"⁴⁵, ביהודי הראשון, שבחיינו מצינו חלוקה כללית: "עקב אשר שמע אברהם בקולי"⁴⁶ – שמאז היותו בן שלש

(46) תולדות כו, ה.

(44) ראה רוקח סימן רצו. סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 68.

(45) יחזקאל לג, כד.

שנים הותחל ה"שמע אברהם בקוליי", שנמשך במשך קע"ב שנה כמנין "עקב"⁴⁷, עד לסוף ימיו – שהרי שני חיי אברהם היו "מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים"⁴⁸, כמדובר כמה פעמים.

. . . ובפרט שמקשרים זאת ג"כ עם "לקח טוב נתתי לכם"⁵⁶. וכמנהג ישראל האמור שכשמכניסים ילד יהודי ל"חדר" נותנים לו גם "לעקאָח", ומקשרים זאת עם הפירוש הפשוט בפסוק, ד"לקח טוב נתתי לכם" קאי על ענין התורה.

וע"פ הידוע (וכמדובר כמה פעמים)⁵⁷ שכל הפירושים באותה התיבה קשורים ושייכים זה לזה (ועד שזה נוגע להלכה⁵⁸) – מובן עד"ז בעניננו, שמקשרים יחד את שני הענינים ד"לקח" (תורה) ו"לעקאָח" (מאכל גשמי) [ובאופן המובן אפילו לאינו-יהודי ("אָז דער ניט-איד זאָל דערהערן"), שכן "לעקאָח" הוא לא בלשון הקודש] – שתוכנו וענינו של ה"לעקאָח" הגשמי שיהודי אוכל הוא, שהוא "אוכל תורה" ("ער עסט תורה"), כפשטות הענין ד"לקח טוב!"

(57) ראה לקר"ש ח"ג ע' 782.

(58) ראה כלאים פ"ט מ"ח. נדה סא, ב. נת' בשו"ת צ"צ שער המילואים סל"ח. וראה פסקי דינים להצ"צ יו"ד ס"ש.

(47) נדרים לב, א.

(48) חיי שרה כה, ז.

(56) משלי ד, ב.

ר"ד בחלוקת הדולרים

("אפשערעניש"), וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לילד שני דולרים באומרו: "דאָס אָפגעבן אויף צדקה. ווען איז דער אָפשערעניש?"²

הנ"ל ענתה שבח' ניסן, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "ווען? ח' ניסן"³, ונתן לאם הילד שני דולרים באומרו: "דאָס אָפגעבן אויף צדקה אין טאָג פון זיין אָפשערעניש"⁴, והצביע על הילד באומרו: "איך האָב מורא עם געבן, ער זאָל דאָס ניט פאַרלירן ביז דעמולט, איר

יום ראשון, ט' ניסן תשמ"ח

• לא' שעבר עם בנו ואמר שיש לו תספורת ("אפשערעניש") איחל: "זאָל זיין בשעה טובה ומוצלחת, ער זאָל זיין אַ חסיד!"¹

יום ראשון, כ"ח אדר ראשון תשמ"ט

• גב' א. תחי' ביסטריצקי הציגה ילד שהי' בידי אמו באומרה ששמו משה על שם הרמב"ם והולכת להיות לו תספורת

(2) = "זה לתת לצדקה. מתי התספורת?"

(3) = "מתי? ח' ניסן".

(4) = "זה לתת לצדקה ביום התספורת שלי".

(1) = "שיהי' בשעטומ"צ, שהוא יהי' חסיד!"

וגזו לז קצת משערותיו.

יום ראשון, כ"ז מנחם-אב

תשמ"ט

• אבא עבר עם בנו בן השלוש וביקש ברכה לרגל ה"אפשערעניש", ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א האם הילד אחרי התספורת או לפני. האבא ענה שאחרי, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "יש לו שערות יותר מדי ארוכות".

יום ראשון, י"ד מרחשון

תש"נ

• גברת ח. תח' שארף עברה בהחזיקה את בנה שלום דובער שי', והריל"ג אמר שהיום הוא יום הולדתו והתספורת ("אפשערעניש").

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "שוין געוואָרן דריי...?"¹⁰

הריל"ג השיב שהיום הוא נעשה בן שלוש, והגיש זוג מספריים שהוכנו מראש.

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל את המספריים והחל לספר את שערותיו של הילד. אמו אמרה לילד שכ"ק אדמו"ר שליט"א מניח לו פאות ושלא יפחד, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (בחיוך): "דאַרפט איר דאָך ניט שרעקן פון מיר..."¹¹

כ"ק אדמו"ר שליט"א הניח את השערות בתוך שקית שהאמא החזיקה, ונתן לילד דולר נוסף באומרו: "דאָס איז

וועט דאָך מסתמא האַלטן..."⁵, ונתן לה שני דולרים נוספים באומרו: "בשורות טובות".

יום ראשון, כ"ה ניסן תשמ"ט

• ר' ישראל דוב שי' טלישבסקי מסידני, אוסטרלי' עבר עם בנו באומרו שיהי' בן 3 בכ"ג תמוז, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר באומרו: "דאָס אָפגעבן אויף צדקה אין די... – כ"ג תמוז איז דאָך אין די דריי וואָכן; בשעת מ'וועט מאַכן די אָפשערעניש, דאָס דעמולט געבן אויף צדקה".⁶

• א' עבר עם בנו באומרו שהיום נעשה בן שלוש, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו דולר נוסף באומרו: "נאָכן אָפשערעניש וועט איר אָפגעבן דאָס אויף צדקה", והצביע על שערותיו הארוכות של הילד באומרו: "ער איז נאָך פאָרן אָפשערעניש"⁸, ודולר נוסף באומרו: "און דאָס איז פאָר אַיך, און דאָס איז איינע פאָר נאָכן אָפשערעניש".⁹

יום ראשון, כ"ב סיון תשמ"ט

• א' ממשפחת זאיאניץ עבר עם נכדו בן השלוש העושה היום תספורת ("אפשערעניש"). הילד החזיק זוג מספריים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א לקחם

(5) = "אני מפחד לתת לו, שלא יאבד את זה עד אז, את הרי מן הסתם תחזיקי [את זה]...".

(6) = "זה לתת לצדקה בה... – כ"ג תמוז הוא הרי בשלושת השבועות; כאשר יעשו את התספורת, אז לתת את זה לצדקה".

(7) = "אחרי התספורת תתן את זה לצדקה".

(8) = "הוא עוד לפני התספורת".

(9) = "זהו בשבילך, וזהו אחד בשביל אחרי התספורת".

(10) = "[הוא] כבר נעשה שלוש...?".

(11) = "הרי אתה לא צריך לפחד ממני...".

פאר די האָר, זאָל זיין בשורות טובות"¹². ניט דערשרעקן..."¹⁶.

לגברת שארף נתן דולר נוסף באומרו:
"האָבן פון עם אַ סאָך חסידישע נחת –
פון אַלע קינדער"¹³.

יום ראשון, ה' אלול תש"נ

• א' הצביע על בנו וסיפר כי ביום השבת קודש ימלאו לו שלוש שנים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לבן דולר נוסף באומרו: "דולר זה תן לצדקה ביום ראשון, כאשר יערכו את ה'אֶפְשֶׁרְעִישׁ".

האבא שאל האם לעשות את ה'אֶפְשֶׁרְעִישׁ ביום ראשון ולא ביום שישי, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "הרי אמרת שהוא יהי' ביום השבת קודש בן ג' שנים, ובמילא לפני ג' שנים אין גוזרין את השערות, לכן צריכים לעשות את זה ביום ראשון".

יום ראשון, י"ט אלול תש"נ

• א' עבר עם ילד בן 3 והגיש זוג מספריים וביקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א שיתכבד בעשיית ה'אֶפְשֶׁרְעִישׁ. הריל"ג ניסה למנעו באומרו שכ"ק אדמו"ר שליט"א אינו עושה זאת, ושאלו כ"ק אדמו"ר שליט"א: "וואָס איז געווען מ'מאַכט ניט...?"¹⁷ (אינו ברור), וניאות לקחת את המספריים ולגזוז מעט שערות.

יום ראשון, ט"ז מרחשון תנש"א

• לא' שאמר שעושה אֶפְשֶׁרְעִישׁ לבנו, בירכו כ"ק אדמו"ר שליט"א לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים, ונתן לו

יום ראשון, ט"ז שבט תש"נ

• א' אמר שהיום הוא התספורת ("אֶפְשֶׁרְעִישׁ") של בנו, ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "היינט ווערט ער דריי יאָר?"¹⁴.

הנ"ל השיב שיום ההולדת הי' אתמול (בשבת), ושאל כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מדוע לא גזרו שערותיו אתמול?"

הנ"ל לא ענה, והמשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א: "הרי הי' אפשר לעשות זאת במוצאי שבת! בכל אופן – לעשות זאת היום".

יום ראשון, ג' סיון תש"נ

• א' נתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א זוג מספריים ואמר שהיום התספורת ("אֶפְשֶׁרְעִישׁ") של בנו ומבקש שכ"ק אדמו"ר שליט"א יגזור משערותיו, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "דער גאַנצער עולם וועט אָבער מאַכן אַ גאַנצן טומל..."¹⁵.

כ"ק אדמו"ר שליט"א לקח את המספריים ע"מ לגזור קצת מהשערות, ובשעת מעשה אמר: "ער וועט זיך אָבער

(12) = "זהו בשביל השער, שיהיו בשו"ט".

(13) = "שיהי' לך ממנו הרבה נחת חסידי - מכל הילדים".

(14) = "היום הוא נעשה בן שלוש?".

(15) = "אבל כל העולם יעשה 'רעש' שלם..." [אולי מכיון שנמצאים עדיין בשלושת ימי הגבלה לפני ערב שבועות - ראה "היום יום" ג סיון. המו"ל].

(16) = "אבל הוא לא יפחד...".

(17) = "מה הי' [ש] לא עושים...?".

דולר נוסף בשביל אמו.

יום ראשון, כ"ו מרחשון

תשנ"ב

• לא' שהראה על ילדו ואמר שמחר יהי' התספורת ("אפשערעניש") שלו, נתן דולר נוסף באומרו: "פארן אפשערעניש. ער האָט דאָן קורצע האָר, דריי יאָר האָסטו עם נישט געטשעפעט?"²¹.

הנ"ל: לא.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאָל זיין אין אַ גוטע שעה"¹⁴⁷.

יום ראשון, י"ד שבט תשנ"ב

• לא' שאמר אודות התספורת ("אפשערעניש") של בנו, אמר: "בשורות טובות, ותגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים".

יום ראשון, כ"ח שבט

• ר' אהרן שי' חחיאשוילי אמר שיש לבנם תספורת ("אפשערעניש") בשבוע זה, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לילד שני דולרים באומרו: "תתן לצדקה בשביל התספורת, בשעה טובה ומוצלחת".

לאשתו של הנ"ל מרת י. תחי' נתן דולר נוסף באומרו: "זה בשביל התספורת".

הילד אמר "ווי וואָנט משיח נאָר", וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה: "אמן".

יום ראשון, כ"ז טבת תנש"א

• לילד שיש לו אפשערעניש נתן דולר נוסף לו ולאביו ואמר: "לתת לצדקה אחרי האפשערעניש".

יום ראשון, כ"ח אייר תנש"א

• הרב חיים לייב שי' כ"ץ (הרב דסרדהלי) הציג את נכדו הקטן באומרו שהתספורת ("אפשערעניש") שלו יהי' אחרי חג השבועות, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכד דולר נוסף באומרו: "דאָס אָפגעבן אויף צדקה צו די אפשערעניש"¹⁸.

יום ראשון, י"ז מנחם-אב

תנש"א

• עבר זוג עם תאומים שיש להם "אפשערעניש" בא' הימים הקרובים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן דולר נוסף לילד הראשון (שבידי אביו) באומרו: "דאָס געבן אויף צדקה פאָר דער אפשערעניש"¹⁹, ונתן דולר נוסף לאב באומרו: "דאָס איז פאָר דער אפשערעניש"²⁰, ונתן דולר נוסף לאם באומרו כנ"ל, וכן אמר גם לילד השני (שבידי אמו), ואח"כ נתן לאם (הנמצאת בהריון) דולר שלישי באומרו: "להריון קל ותינוק בריא. בשורות טובות".

(18) = "זה לתת לצדקה לתספורת".

(19) = "זה לתת לצדקה בשביל התספורת".

(20) = "זהו בשביל התספורת".

(21) = "בשביל התספורת. הרי יש לו שערות קצרות, שלש שנים לא נגעת בו?".

קטעי יומן

הנ"ל הודה לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א (באנגלית): **"בבקשה"**, ומזג לו יין באומרו: **"ברכה והצלחה"**.

• יום שלישי, י"א שבט תש"נ •

באמצע החלוקה (אחרי מעריב) עבר ר' שלום הלוי שי' דוכמן עם בנו אפרים שי' בן ה-3 ואמר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שעושה היום תספורת ("אָפּשערעניש"), ונתן לכ"ק אדמו"ר שליט"א את זוג המספריים. כ"ק אדמו"ר שליט"א לקח את זוג המספריים בידו הימנית הק' וגזז מן הצד קצת שערות, ואח"כ נתן דולר נוסף לילד ובירכו.

• יום ראשון, ח"י אייר – ל"ג בעומר תש"נ •

עברה משאית ענק ועלי עשרות ילדים בני גיל שלוש שהיום עושים להם תספורת ("אָפּשערעניש") בליווי אבותיהם שהחזיקו בידם מספריים, וכשעברו – עשה כ"ק אדמו"ר שליט"א תנועות גזיזה באצבעותיו הק' בחיוך, והאבות החלו בתספורת.

י"א שבט תש"נ

• יום שלישי, י"א מרחשון תשמ"ח •

בחלוקת הצדקה לילדים אמר אחד שהיום ה"אָפּשערעניש" של בנו. כ"ק אדמו"ר שליט"א בירכו: **"בשעה טובה ומוצלחת האָב אַ חסידי'שע נחת"**.

• יום חמישי, ח' כסלו תשמ"ט •

לא' שהחזיק את בנו ואמר שהלילה הוא ה"אָפּשערעניש" שלו איחל: **"שנת הצלחה, לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים"**.

• מוצאי חג השבועות תשמ"ט •

מר פינחס שי' אלגאוי נישג עם בנו בן השלוש וזוג מספריים וביקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א שיגזוז קצת משערותיו ("אָפּשערעניש"). הריל"ג לקח את המספריים, אך כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל: **"פּאַראַן שערעלס?"**, והריל"ג מסרם וכ"ק אדמו"ר שליט"א גזז מעט משערותיו (כשהריל"ג מחזיק בשער).

מוצאי חג השבועות תשמ"ט

(1) = "בשעטומ"צ, שיהי' לך נחת חסידי".

(2) = "יש מספריים?".

• יום רביעי, ט' סיון תנש"א •

בסיום ה"יחידות" לאורחים, לא' שעבר עם בנו שיש לו תספורת ("אָפּשערעניש") אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: "זאָל זיין³ בשעה טובה ומוצלחת, מגדל זיין⁴ לתורה ולחופה ולמעשים טובים".

(4) = לגדלו.

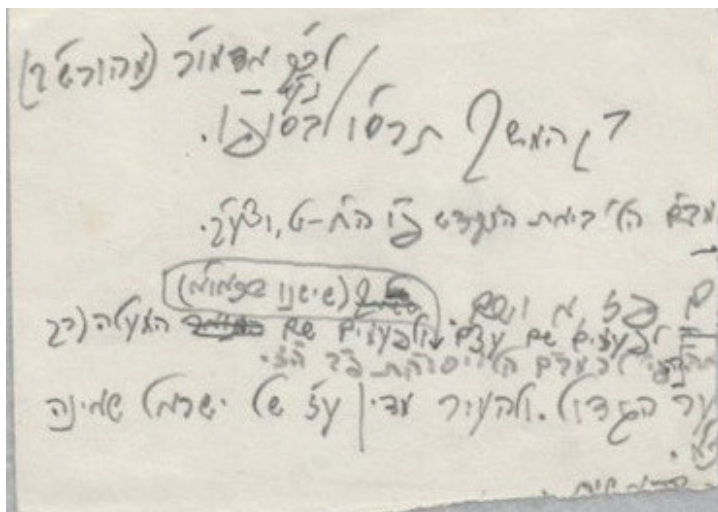
• יום רביעי, ב' טבת –

• זאת חנוכה" תנש"א •

אחרי תפילת שחרית, בצאתו מהמעלית למעלה, אמרה אשה אחת שלבנה נעשה היום תספורת ("אָפּשערעניש"), ובירכה כ"ק אדמו"ר שליט"א (כשעומד כבר בג"ע התחתון): "זאָל זיין³ בשעה טובה ומוצלחת".

(3) = שיהי'.

צילום כתי"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א – פרסום ראשון

הערות על שיחת יו"ד שבט תש"כ – נדפס בלקו"ש ח"ו ע' 5-284 להלן פיענוח הכתי"ק (החלק שנחתך – הושלם ע"פ המודפס בלקו"ש שם):

(7) המשך תרס"ו לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע – בסופו.

[ר]מב"ם ה' ביאת המקדש פ"ו ה"ח-ט, וצע"ק.

[פסחי]ם פז, א ושם.

[כי השם ישראל הוא] לפעמים שם עצם ששייך (שישנו בכאו"א) ולפעמים שם התואר המעלה (רק [בזה שהגיע בפועל, ע"י עבודתו, לדרגת כי שרית גו]). [ור]אה בהפ"י לרמב"ם ה' יסוה"ת פ"ב ה"ז.

[ראה בארוכה שלי' בהקדמה – ש]ער הגדול. ולהעיר מדין ע"ז של ישראל שאינה [בטלה עולמית משא"כ של נכרי. וא]כ"מ.

[ראה אור התורה – להרב המגיד – ס"פ] בראשית.

בס"ד. ש"פ בשלח, י"ג שבט ה'תשכ"ט*

הנחה פרטית בלתי מוגה

(מאמר כעין שיחה) אויף היושבת בגנים, וואָס דאָס איז דאָך דער מאמר פון י"ג שבט, און איז שוין אָפגעדרוקט, ברענגט ער דאָרטן אין מאמר דער פירוש פון מדרש אַז גנים מיינט מען דאָס זמן הגלות, וואָס אידן זיינען רועה בגנים של אחרים, און יושבת מיינט מען אַז זיי זיצן בבתי כנסיות ובתי מדרשות, חברים מקשיבים לקולך, חברים גייט אויף מלאכים, וואָס די מלאכים ווילן און הערן און בעטן זיך אַז השמעני, זיי ווילן הערן תורה וכו' פון אידן.

וואָס דאָס איז פירש"י, דערנאָך ברענגט ער אָבער בהוספה לזה אַז חברים גייט אויך אַרויף אויפן אויבערשטען, וואָס דאָס איז אני, דער אויבערשטער.

דאָרף מען דאָך פאַרשטיין וואָס איז דער קישור פון גנים, אַז אידן געפינען זיך אין זמן הגלות, אַז דוקא דעמאָלט איז חברים מקשיבים לקולך השמעני, דוקא בשעת אַז עס איז רועה בגנים של אחרים, איז פאַראַן דער ענין פון חברים מקשיבים וכו'?

ואדרבה, בזמן הגלות וואָס וועלט איז נידעריקער, איז דאָך מובן אַז אויך עבודת הצדיקים איז אויך בדרגא תחתונה ווי עס איז בזמן שביהמ"ק הי' קיים, וואָרום וויבאַלד אַז די עבודה איז דאָך טאָן אין וועלט איז דאָך כל המתאבק עם מנוול וכו', פועל'ט עס אויך אויף זיי.

ובמילא קומט דאָך אויס אַז עבודת הצדיקים בזמן הגלות איז בדרגא תחתונה מזמן שביהמ"ק הי' קיים, איז פאַרוואָס דוקא דעמאָלט זאָגט מען אַז חברים מקשיבים לקולך כו', בשעת אַז בזמן שביהמ"ק קיים איז די עבודה בדרגא יותר נעלית:

דאָ איז עס בזמן הגלות, און אין גלות גופא איז דאָס בתוקף הגלות, אַז ער רעדט זיך אַיין אַז עס איז אַ גן, ד.ה. אַז עס איז אַ גלות חושך כפול ומכופל, וואָרום ענין הגן איז ענין התענוג, ד.ה. אַז ער פילט אינגאַנצן ניט אַז ער איז בגלות, אה"נ ער ווייסט אַז דאָס איז בגנים של אחרים, איז עס אָבער אַ גן, שהו"ע שמים חושך לאור, וכהסיפור אַז בשעת ער איז אין קעלער איז במשך הזמן געוויינט ער זיך צו דעם צו, און רעדט זיך אַיין אַז עס איז ליכטיג, וואָס דאָס באַווייזט דאָך על החושך וההסתר אַז עס איז אַזוי גרויס, ביז ער רעדט זיך אַיין אַז עס איז אור.

* שיחה. ההנחה נעתקה כאן כמו שהיא, עם תיקוני איות ופיסוק קלים.

(* הנחה אחרת ממאמר זה נרפסה בסה"מ באתי לגני ח"א ע' רנ ואילך. ולחכיבותא דמילתא, נרפס בזה הנחה פרטית כפי שנרשמה בשעתה באידיש ובסגנון

פונדעסטוועגן זאָגט מען אַז וואו איז חברים מקשיבים לקולך, איז עס דוקא היושבת בגנים, בתוקף הגלות.

נאָך מער: ער ברענגט נאָך אַ פירוש אין גנים, וואָס מיעוט רבים שנים, גייט עס אַרויף אויף ג"ע, געה"ע און געה"ת.

ואע"פּ אַז עס איז פאַראַן אַ סאָך מער דרגות בזה, בכללות אָבער זיינען פאַראַן צוויי סוגים כנ"ל, ובדוגמא ווי עס איז בנוגע להעולמות, אַז אע"פּ וואָס עס זיינען פאַראַן אַ ריבוי עולמות וכו', בכללות אָבער זיינען פאַנאָנדערגעטיילט אין צוויי סוגים, עלמא סתימא דלא אתגליין, און עלמא דאתגליא.

אין דעם פירוש אָבער זאָגט ער ניט אַז ואני, אַז דער אויבערשטער וויל אויך הערן פון אידן, וואו זאָגט ער אני, איז דאָס בלויז אין דעם פירוש פון רועה בגנים של אחרים בזמן הגלות, וא"כ אינו מובן כנ"ל, פאַרוואָס איז דאָס דוקא בזמן הגלות, וואָס די עבודה איז בדרגא יותר תחתונה, ביז אַז דאָס איז תוקף הגלות, אַ חושך כפול ומכופל.

איז דער ביאור אין דעם: ענין הגן איז דאָס למעליותא, וואָרום יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי העוה"ב. וואו קען מען צוקומען להעילוי הכי נעלה, איז דאָס דוקא ע"י העבודה כאן למטה, ולמטה גופא איז דאָס בזמן הגלות.

ומובן אַז אויב מען וואָלט געקענט צוקומען לעילוי זה אַן דעם ענין פון ירידת הנשמה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, און אַן ענין הגלות, וואָלט דאָך דער אויבערשטער וואָס ער איז דאָך טבע הטוב, ועצם הטוב, ניט געמאַכט ענין הגלות וירידת הנשמה, וויבאַלד אַז דער אויבערשטער האָט עס יע געמאַכט איז פאַרשטאַנדיק אַז דורך עבודה זו קען מען צוקומען לעילוי זה.

דוקא ע"י ירידת הנשמה, ודוקא בזמן הגלות בשעת עס איז אַ חושך כפול ומכופל, קען מען צוקומען לדרגא הכי נעלית.

וואָס דערפאַר וואו איז חברים מקשיבים כו', איז עס דוקא בגנים, בשעת עס איז תוקף הגלות.

און ווי גערעדט במעלת אתכפיא על אתהפכא, וואָס אתכפיא נעמט ער דעם יש בשעת ער איז בתקפו, און דעמאָלט ברעכט ער אים.

דאָס אַלץ איז אָבער בפנימיות העינים, בחיצוניות אָבער איז גן תוקף הגלות, און עס איז ניט סתם הסתר, נאָר הסתר אסתיר, צוויי מאָל, וואָרום אין קליפה גופא קאָן זיין סתם לא ישב שם אדם, דערנאָך איז פאַראַן אַ ענין של שדה, שהו"ע ההכרח, וואָס פון אים קומט תבואה, וואָרום אפילו בשעת ער איז פאַרבונדן מיט עיני עוה"ז, קען זיין אַז ער זאָל דאָס טאָן בלויז מצד ההכרח, און ער טוט עס בלי לב ולב כלל, און עס איז בלויז יגיע כפיך, ניט אָבער מוחו ולבו, דאָ אָבער זאָגט מען ענין הגן, שהו"ע המותרות, און

פון דעם האָט ער תענוג.

והתענוג גדול כ"כ ביז מען געפינט אַז עס פאַרטרייבט אַלע ענינים בלתי רצויים, ווי מען געפינט אין מגילת אסתר, אַז בשעת עס איז געווען חמת המלך איז ער געגאַנגען לגנת ביתן המלך און דאָס האָט געפועל'ט.

ד.ה. אַז ענין הגן איז אַז גלות איז ביי אים באופן של תענוג, איז ווי טאַקע זאָגט מען אַז דוקא דאָ איז פאַראַן דער ענין פון ואני, אַז דער אויבערשטער וויל דוקא דעמאָלט בשעת עס איז תוקף הגלות?

וועט מען עס פאַרשטיין בהקדים דער מאמר וואָס איז געקומען אין חב"ד לפני מאתיים שנה, און ווי עס איז אָפּגעדרוקט אין היום היום פון ש"פ בשלח, וואָס עס שטייט דאָרטן אַז אין ש"פ בשלח תקט"ז האָט דער צ"צ געזאָגט דעם מאמר אויף וישב הים לאיתנו, ע"פ המאמר חז"ל לתנאי, כמבואר אַז עס איז געווען אַ תנאי בשעת דער אויבערשטער האָט באַשאַפן דעם ים, אַז ביי קרי"ס וועט ער זיך שפּאַלטן.

דערנאָך אין תקכ"א האָט דער מגיד געזאָגט, איז דער בעש"ט ביי אים געווען און האָט נאָכאָמאָל געזאָגט דעם מאמר, און האָט מוסיף געווען אַ ביאור אין דעם ענין פון עושיין רצונו של מקום, רצונו ולא דברו, וואָס לכאורה האָט געדאַרפט שטייען דברו ווי עס שטייט לשמוע בקול דברו, עושי דברו וכו'? און דאָ זאָגט מען עושיין רצונו של מקום.

און דערנאָך בשנת תקכ"ט האָט דער מגיד געזאָגט דעם אַלטן רבי'ן דעם מאמר מיט עושיין רצונו של מקום, און האָט מוסיף געווען אַ ביאור אין ענין פון גנאי חלוק נהרא. וואָס אַט דער ענין פון גנאי חלוק נהרא איז געזאָגט דוקא צום אַלטן רבי'ן, שהו"ע דחב"ד.

און דער צ"צ האָט מסיים געווען (בשנת תרכ"א) אַז דער בעש"ט און דער מגיד מיטן אַלטן רבי'ן זיינען געווען ביי אים, און איבערגעזאָגט כל הנ"ל, און ער האָט עס געזאָגט צום מהר"ש ממלא מקומו.

אין היום היום ברענגט עס זיך בקיצור, דערנאָך איז דאָס אָבער פאַראַן אין אור תורה להמגיד, וואָס אע"פּ אַז אויך דאָרטן שטייט עס ניט באריכות, איז עס אָבער מער באריכות ווי אין היום היום.

וכמבואר בנוגע לאור תורה, וואָס מען ברענגט אים דאָך אין חסידות, ביז כידוע אַז דער רנ"ע פאַר יחידות פלעגט ער האָבן פאַר זיך דעם כתר שם טוב ואור תורה וכו'.

וכמבואר במאמר הצ"צ אויף עולת תמיד וואָס ער ברענגט דאָרטן פון אור תורה און זאָגט אַז יש אומרים אַז דאָס איז אַלץ מכת"י של אאזמו"ר, של אַלטער רבי, ועכ"פּ אָבער איז זיכער פאַראַן שטיקלאַך וועלכע זיינען כת"י של כ"ק אדה"ז.

וואָס דערמיט איז דאָך פאַרשטאַנדיק וואָס מען געפינט בכמה וכמה מקומות וואָס מען איז מדייק אין די ווערטער פון אור תורה, וואָרום כמה ענינים זיינען פון דעם אַלטן רבי'ן, כמבואר בענין חצוצרות חצאי צורות וואָס רעדט זיך וועגן ענין הצמצום, ועד"ז בענין ויבואו מרתה אַז מען איז מדייק בזה בהתיבות.

ועד"ז בנוגע להנ"ל איז פאַראַן דאָרטן דער ענין מער באריכות ווי אין היום יום, נאָר דאָרטן איז ניט קענטיג יעדער שטיקל באַזונדער ווען עס איז געזאָגט געוואָרן, און דאָס דאַרף מען אַרויסנעמען פון היום יום כנ"ל.

דער ענין פון לאיתנו לתנאי', אַז דער אויבערשטער האָט אויסגערעדט אַ תנאי מיטן ים אַז ער זאָל זיך שפאַלטן בעת קרי"ס, און אויב ער וועט ניט מקיים זיין זיין תנאי וועט ער צוריק ווערן אין ואפס פונקט ווי פריער.

וואָס דאָס איז פאַרבונדן מיט תורת הבעש"ט אויף לעולם ה' דברך נצב בשמים, כמבואר בשער היחוד והאמונה, אַז דבר הוי' מוז שטענדיק מחי' זיין און מהווה זיין שמים וכו', וואָרום לולי זה וואָס עס צוריק געוואָרן אין ואפס כבתחילה קודם שנברא.

דאָס וואָס דער אַלטער רבי לייגט צו „כבתחילה" מיינט מען דערמיט אַז עס איז ניט בלויז וואָס עס טוט זיך אויף מכאן ולהבא, אַז ער ווערט אין ואפס, נאָר דאָס פועל'ט אלמפרע, אַז עס ווערט כבתחילה פונקט ווי ער וואָלט קיינמאָל ניט געווען, וכפי שיתבאר לקמן דער ביאור אין דעם.

דערנאָך זאָגט ער אויפן ענין פון עושה רצונו און ניט דברו, און ברענגט אויף דעם אַ משל פון אַ בן מלך אַז דער מלך לערנט מיט אים דברי חכמה ותורה, איז בשעת אַז דער בן איז סותר דבריו של המלך, דעמאָלט האָט דער מלך אַ תענוג נחת ושמחה דערפון, בשעת ער וואָלט געשוויגן וואָלט ער דאָס ניט געהאַט.

וואָס דערפאַר זאָגט מען ניט עושי דברו, וואָרום אדרבה ער איז דאָך סותר לדברו, נאָר עס איז עושי רצונו.

און דאָ זעט מען אויך ווי אַלע ענינים זיינען בדיוק, וכאמור לעיל אַז אין אור תורה זיינען די ווערטער בדיוק, זעט מען אַז ער זאָגט דאָ דער לשון אַז עי"ז האָט ער נחת תענוג ושמחה.

וואָרום דער ענין פון עושי רצונו איז פאַרבונדן מיט ענין התשובה, וואָרום אַ בעל תשובה איז דאָך סותר את דברו, דערנאָך קומט אָבער אַרויס אַז עס איז עושי רצונו, ער מאַכט אויף אַ רצון חדש.

זעט מען אַז די לשונות זאָגט אויך דער רמב"ם בנוגע לבעל תשובה, אַז ע"י התשובה ווערט אויפגעטאָן ענין הנחת ושמחה ביז אַז דער אויבערשטער איז מתאוה להם וכו', שענין התאוה איז דאָך ענין התענוג.

און דאָס איז אויך דער ענין פון הקב"ה גוזר וצדיק מבטל, אַז עס איז ניט עושה דברו וואָרום אדרבה סותר את דברו, נאָר עס איז עושה רצונו.

און דאָ זאָגט ער ניט אַז צדיק גוזר והקב"ה מקיים, נאָר הקב"ה גוזר וצדיק מבטל, וואָרום דוקא דאָ איז פאַראַן דער ענין פון עושים רצונו, אַז ער איז מהפך וסותר דברו און פועל'ט אויף אַ רצון חדש.

וכמ"ש ותגזור אומר ותקם לך, אַז זיי זיינען סותר דברו, און פועל'ן אויף אַ רצון חדש.

דערנאָך זאָגט ער דעם ענין פון גינאי חלוק נהרא, וואָס דאָס איז דער סיפור מיט ר' פינחס בן יאיר אַז ער איז געגאַנגען טאָן אַ מצוה פון פדיון שבויים, איז אינמיטן וועג איז געווען אַ נהרא, און דאָס האָט אים מונע געווען פון גיין ווייטער, האָט ער געוואָלט אַז דער נהר זאָל אים אַדורך לאָזן. האָט אים דער נהר געזאָגט פונקט ווי ר' פנחס בן יאיר גייט אויספירן רצונו של מקום, פירט ער אויך אויס רצונו של מקום עי"ז וואָס ער איז במציאותו, וואָרום דער רצון איז דאָך אַז עס זאָל זיין כל הנהרות הולכים אל הים, ואדרבה דער נהר טוט דאָך זיכער וואָס מען מאַנט פון אים עי"ז וואָס ער איז במציאותו, משא"כ ר' פב"י איז דאָך דאָס געווען אַ ספק צי וועט ער טאַקע יענעם אויסלייזן, וכפירש"י שם.

האָט רפב"י געזאָגט גוזרני עליך גנאי אַז ער זאָל זיך צעטיילן, ואם לא, וועט ער מאַכן אַז לא יעברו בך מים לעולם.

וואָס לכאורה אינו מובן פאַרוואָס טאַקע האָט רפב"י דאָס געזאָגט, לכאורה איז דער טענת הנהר געווען גערעכט אַז ער פירט אויס זיין כוונה, ווי טאַקע האָט רפב"י דאָס פאַרענטפערט.

און מען מוז דאָך זאָגן אַז דאָ אליין ליגט שוין דער תשובה צום נהר.

נאָר דאָס איז וואָס ער האָט געזאָגט לא יעבור מים לעולם, דלכאורה פאַרוואָס האָט ער געדאַרפט זאָגן לעולם, ער האָט געקענט זאָגן סתם לא יעבור מים, וואָלט מען געוואוסט אַז דאָס מיינט מען שטענדיק.

נאָר (אע"פ אַז דאָס שטייט ניט בפירוש אין או"ת, איז אַבער מובן אַז דאָס איז די כוונה) דאָס איז כנ"ל אַז אויב ער וועט זיך ניט צעטיילן דעמאָלט וועט ער ניט בלויז ווערן אויסמכאן ולהבא, נאָר לעולם, עס וועט זיין כבתחילה קודם שנברא כנ"ל, פונקט ווי אין אים איז קיינמאָל ניט געווען וואָסער.

וואָרום דאָס איז אַ ענין פון לתנאי', בשעת דער אויבערשטער האָט זיי באַשאַפן איז געווען דער תנאי אין זיי אַז זיי קענען ניט שטערן עבודתם של ישראל, איצטער בשעת רפב"י בשעת ער מצדו איז געווען גרייט אויף מקיים זיין די מצוה פון פדיון שבויים,

די מניעה איז געווען מצד הנהר, איז מובן אַז אויב ער וועט זיך ניט צעטיילן דעמאָלט איז דאָס אַ ענין פון לתנאי, אַז בשעת ער איז מבטל זיין תנאי דעמאָלט ווערט ער אויס מציאות לגמרי, וואָרום וויבאַלד אַז ער שטימט ניט מיט די כוונה זיינער, דעמאָלט איז גוזרני, מצד אַ איד, ווערט ער במילא אויס מציאות כבתחילה, פונקט ווי ער וואָלט קיינמאָל ניט געווען.

דערנאָך איז ער דאָרטן מסיים אַז אַזוי איז דאָס ביי יעדער איד, אַז ער האָט בכח אויף משנה זיין עולם, אויב עס שטערט אים בעבודתו, אויב נאָר ער איז שומר הברית, וצדיק יסוד עולם.

וואָס דאָס איז פאַרבונדן דערמיט וואָס מען רעדט לעצטענס אין אגה"ת וועגן ענינים אלו, וכל הענין דאגה"ת איז דאָך בעיקר צוליב דעם ענין.

דער ענין פון רפ"י אַז ער האָט גוזר געווען וכו', דער ענין איז געזאָגט געוואָרן בלויז צום אַלטן רבי'ן, שהו"ע דחב"ד, וואָרום דאָס איז שוין ווי עס קומט אַראָפּ לכל אחד ואחד.

וואָרום ענין דקרי"ס וואָס איז געווען לתנאי, דאָס איז געווען ע"י משה, עבודת הצדיקים, וואָס אע"פ אַז עס איז געווען די טענה אַז אדם נברא בששי און המים בשלישי, פונדעסטוועגן איז געווען אַ תנאי, דאָס איז אַבער בלויז ביי אַ צדיק.

דערנאָך קומט דער ענין פון לעושי רצונו של מקום, וואָס מען מאַכט אויף אַ נייע מציאות. דאָס איז אויך בלויז ביי אַ בעל תשובה, וכנ"ל, אַז ער איז סותר דברו, דערנאָך פועל'ט ער אַבער אויף אַ רצון חדש, שלמעלה מסדר ההשתלשלות, ע"י התשובה שלו.

ביי סתם אַ אידן איז עס אַבער ניט געווען, ד.ה. אַז אויך סתם אַ איד האָט בכח אויף משנה זיין טבע מצד עבודתו, ווען האָט זיך דאָס אויפגעטאָן און וועט האָט מען דאָס מגלה געווען איז דאָס געווען צום אַלטן רבי'ן, חב"ד, וואָס דאָס איז דער ענין פון יפוצו מעיינותיך חוצה, ובפרט נאָך י"ט כסלו איז געווען די הפצה אַ סאָך אַ גרעסערער, אַז עס זאָל אַראָפקומען לכאור"א, יעדערער אין וועלכע דרגא ער זאָל נאָר ניט זיין.

און דאָ קומט אַריין ענין השלישי, וואָס דאָס איז ניט געווען בזמן הבית, און ניט ע"י משה, נאָר בזמן הגלות, ביז אַז אַ איד איז געווען אַ שבוי, און עס איז געווען אַ ספק צי מען וועט אים קענען אויסלייזען.

איז אפילו בזה זאָגט מען אויך אַז אַ איד האָט בכח אויף משנה זיין וועלט, און אויב נאָר ער איז אַ שומר הברית קען ער דאָס אויפטאָן אַז גנאי נהרא זאָל זיך צעטיילן, און אַוועקנעמען אַלע מניעות ועיכובים.

און אויב ניט דעמאָלט איז לא יעברו כו', אַז ער ווערט כבתחילה פונקט ווי עס וואָלט אין אים קיינמאָל ניט געווען מים.

לכאורה אָבער איז ניט פאַרשטאַנדיק: פאַרוואָס דאַרף מען מקשר זיין דעם ענין פון רפב"י מיט לתנאי', וואָס איז געווען ביי קרי"ס ע"י משה? לכאורה קען מען דאָך זאָגן אַז דאָס איז אַ נייעם ענין וואָס האָט זיך דאָ אויפגעטאָן?

וועט מען דאָס פאַרשטיין בהקדים מאמר כ"ק אדהאמ"צ אויף הפך ים ליבשה שם נשמחה בו, וואָס ער פּאָנגט אָן מיט לשון עבר, הפך ים, און דערנאָך זאָגט ער שם נשמחה בו בלשון עתיד?

איז דער מיטעלער רבי מבאר מיט דערויף וואָס מען זאָגט כימי צאתך מארץ מצרים, כימי צאתך לשון רבים, וואָרום פון יציאת מצרים איז געווען די התחלת אַרויסגיין פון גלות, און ווערן נעענטער צו די גאולה השלימה שאין אחרי' גלות.

ד.ה. די התחלה איז געווען פון הפך ים ביי מצרים, דאָס איז אָבער די התחלה אויף שם נשמחה בו בגאולה השלימה.

דלכאורה, וואָס לענגער מען איז אין גלות, ווערט מען דאָך טיפער אַריין אין גלות? נאָר בפנימיות הענינים איז ניט אַזוי, וואָס מער מען איז בגלות, ווערט מען נעענטער צו די גאולה השלימה. און די התחלה איז געווען ביציאת מצרים, וכמבואר אַז אילו זכינו וואָלט גלות מצרים געווען אַ גאולה שלימה, און אילו אין תורה האָט דאָך אויך אַ מציאות, אַז דאָס איז בגאולת מצרים, נאָר בכל יום ויום ווערט מען נעענטער צו די גאולה, ביז אין עקבתא דמשיחא, איז מען נאָך נעענטער און נעענטער צו די גאולה.

ועפ"ז מובן אַז בשעת רפב"י האָט געוואָלט אויפּטאָן דעם ענין פון גנאי נהרא כו', איז דאָס דוקא מיטן כח פון יצי"מ, פון קרי"ס, וועלכער איז געווען ע"י משה, ולולי זה וואָלט ער טאַקע ניט געקענט, וואָרום יצי"מ גיט אַ כח און פועל'ט אויך בזמן הגלות אַז מען ווערט נעענטער צו משיח.

ועד"ז איז בענין הפך ים ליבשה שם נשמחה בו, אַז בכדי אַ נשמה בגוף זאָל קענען מקבל זיין דער גילוי פון בו, עצמות, וואָס וועט זיין בגאולה העתידה, איז דאָס דוקא מצד דערויף וואָס הפך ים ליבשה, אַז עס איז פאַראַן אַ נתינת כח ע"י משה.

ודברי צדיקים קיימים לעד ולעולמי עולמים, און בפרט אַז מען חזר'ט עס איבער ומה זרעו בחיים אף הוא בחיים, עי"ז וואָס זרעו בחיים ווערט הוא בחיים, און עס ווערט אויפגעטאָן נאָכאַמאָל דעם ענין אַז וועלט איז ניט מונע ומעכב פאַר אַ אידן ווער עס זאָל ניט זיין.

וכמבואר בשיחות קודש כ"ק מו"ח אדמו"ר אַז עס איז אַזוי אפילו בנוגע לסיפור, אַז עס ווערט דורכגעלעבט נאָכאַמאָל מחדש.

אפילו ביי אַ סיפור וואָס איז ניט תורה, כ"ש אַז עס איז אַזוי ביי אַ ענין של תורה, אַז עס איז ניט דער פירוש אַז איצטער זאָגט מען עס צוליב אַמאָל, נאָר איצטער טוט עס אין

זיך אויף מחדש, וזה גופא וואס מען זאגט עס איבער באווייזט דאס על הנצחיות שבוה. וכאמור לעיל, אַז אויב ער איז ניט מקיים זיין תנאי, דעמאָלט ווערט ער כבתחילה, ניט בלויז מכאן ולהבא, נאָר למפרע. וועט מען דאָס פאַרשטיין פון דערויף וואָס דער רנ"ע ברענגט בכמה מקומות בנוגע לנהרות המכזבות אַז בשעת מען דאַרף האָבן מים חיים, און זיי ווערן נפסק אחת לשבע שנים, הייסן זיי נהרות המכזבות, און אפילו בשעת עס פליסט הייסט עס ניט קיין מים חיים.

וואָרום מזה גופא וואָס מען ווייסט אַז ער וועט נפסק ווערן, דאָס גופא באַווייזט איצטער אַז עס איז ניט קיין מים חיים.

ועד"ז בנוגע לענינו, בשעת עס איז באַשאַפן געוואָרן און דערנאָך איז ער ניט מקיים זיין תנאי, ווייסט מען דאָך פריער בשעת שנברא אַז ער וועט ניט מקיים זיין תנאי, ובמילא הייסט עס דאָך אַז ער איז ניט ממלא כוונתו וואָס מען מאַנט פון אים, ובמילא איז ער מלכתחילה קיין מציאות ניט.

וזהו מה שכ"ק אדמו"ר הזקן זאָגט אין תניא אין ואפס כבתחילה, אַז ער ווערט אויפגעטאָן למפרע אַז ער איז קיינמאָל ניט געווען קיין מציאות.

ועפ"ז מובן אַז היושבת בגנים דוקא בשעת עס איז בגנים של אחרים אין גלות, דעמאָלט איז פאַראַן דער ענין פון חברים כו', ואני כנ"ל דער אויבערשטער אַליין.

וואָרום כנ"ל דוקא דעמאָלט ווערט אויפגעטאָן אַ ענין של רצון חדש, און ניט עושה דברו, ועיקר הנחת ושמחה ותענוג איז דעמאָלט.

און אע"פ אַז ער איז בגלות, איז ער היושב בבתי כנסיות ובתי מדרשות און ברעכט אַדורך אַלע מניעות ועיכובים פון וועלט, ובפרט בעקבתא דמשיחא, וואָס די מניעות זיינען גרעסערע און ביי אים איז תפילתי סמוכה למטתי, ומביהכנס"ס לביהמ"ד, ביז אַז רצון יראיו יעשה, אַז עס קומט אַראָפּ בפועל,

דעמאָלט איז חברים מקשיבים לקולך, אַז שכינתא בגלותא, ולבי ער אין גלות, און עס פועל'ט אַז פדאני לי ולבני מבין אוה"ע, און עס ברענגט ביאת משיח צדקיננו וכו' בקרוב ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

לרגל התחלת שנת הע"ד לנשיאותו

לאורך ימים ושנים טובות

יה"ר שיראה רוב נחת מתלמידיו,

חסידיו ושלוחיו ומכלל ישראל

ותיכף ומי"ד ממ"ש נראה בעיני בשר

בקיום נבואתו העיקרית – בשורת הגאולה –

"לאלתר לגאולה" ו"הנה זה משיח בא"

ובעגלא דידן יתגלה לעין כל

ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'

ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל

בגאולה האמיתית והשלימה

נאו מי"ד ממ"ש ממש!

לזכות

החייל ב"צבאות השם"

מנחם מענדל בן אסתר שי

גרנובטר

לרגל יום הולדתו וה"אָפּשערעניש"

יום הגדול והקדוש יו"ד שבט

שיגדל להיות חסיד ירא שמים ולמדן

ויפיץ את בשורת הגאולה והגואל

מתוך בריאות נכונה ועשירות מופלגה

בטוב הנראה והנגלה

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

לזכות

חיילי בית דוד

תלמידי התמימים השוהים

ב-770 – בית חיינו – בית משיח

להצלחה רבה ומופלגה בכל עניניהם

מתוך הרחבה ומנוחת הנפש

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ובפרט בהענין הכי עיקרי שהזמן גרמא

בקבלת פני משיח צדקנו –

כ"ק אדמו"ר שליט"א

יחד עם כל בני ישראל שליט"א

בכל מושבותיהם

ותיכף ומי"ד ממ"ש, נאָו!